

RL-9502

Seat No. _____

M. Com. (Part - II) (External) Examination

April / May - 2016

Financial Decision

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

1. (અ) નાણાકીય સંચાલનનો અર્થ અને વ્યાપ્તા સમજાવી નાણાકીય સંચાલનના કાર્યક્ષેત્રની વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરો. 10
 (બ) નાણાકીય સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. 10

અર્થવા

1. કંપની 'P' લિમિટેડને એક મશીનરી ખરીદવાની છે. જે માટે તેની પાસે બે મશીનરી 'M' અને 'N' પ્રાપ્ત છે. દરેકની મૂળકિમત રૂ. 4,00,000 છે. દરેકનું અંદાજી આયુષ્ય ૫ વર્ષ છે. અને કોઈની પણ ભંગારકિમત નથી. કંપનીનો અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૨% છે. કરવેરાનો દર ૫૦% લેખે છે. બંને મશીનરીની ધસારો તથા કરવેરા પહેલાંની અપેક્ષિત કમાણી નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	'M' મશીન રૂ.	'N' મશીન રૂ.
1	2,60,000	1,40,000
2	2,00,000	1,60,000
3	1,60,000	2,60,000
4	1,40,000	2,00,000
5	1,00,000	1,20,000

નીચેની પદ્ધતિઓ અનુસાર શ્રેષ્ઠ વિકલ્પની પસંદગી કરો :

- (૧) પરત આપ સમય
- (૨) સરેરાશ વળતરનો દર
- (૩) ચોખ્યું વર્તમાન મૂલ્ય

- (૪) નફાકારકતાનો આંક
 (૫) આંતરિક વળતરનો દર.

૧૨% વટાવના દરે રૂ. ૧નું વર્તમાન મૂલ્ય પ્રથમ પાંચ વર્ષ માટે ૦.૮૮૩,
 ૦.૭૮૭, ૦.૭૧૨, ૦.૬૩૬ તથા ૦.૫૬૭ છે.

૨	(અ) નફા ઉપર કામગીરી લિવરેજ તથા નાણાકીય લિવરેજની અસરની ચર્ચા કરો. (બ) લિવરેજના ભાપની સમજૂતી આપો.	૧૦ ૧૦
---	---	----------

અથવા

૨	(અ) એક કંપનીની ખાસ વ્યક્તિગત પડતર તથા ચોપડે કિંમત અને બજાર કિંમત નીચે ભુજબ છે :	૧૦
---	--	----

મૂડીનો સ્લોટ	પડતર	ચોપડે કિંમત	બજાર કિંમત
(૧) લાંબાગાળાનું દેવું	૫%	૩૦%	૨૫%
(૨) પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૧૦%	૨૦%	૧૭%
(૩) ઈક્વિટી શેરમૂડી	૧૨%	૪૦%	૪૬%
(૪) રાખી મૂકેલ કમાણી	૮%	૧૦%	૧૨%

- (૧) ચોપડે કિંમત તથા બજાર કિંમતના આધારે ભારિત સરેરાશ પડતરની
 ગણતરી કરો.
 (૨) જો કંપનીને વધારાનું બંડોળ ૫૦% રકમ લાંબાગાળા દેવામાંથી
 ૩૫% રકમ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી તથા ૧૫% રકમ રાખી મૂકેલ કમાણીમાંથી
 ઊભી કરવામાં આવે તો સીમાંત ભારિત સરેરાશ પડતરની ગણતરી
 કરો.
 (૩) અમિલ લિમિટેડને ૧૨%ના પરત ન કરી શકાય તેવા ડો,૦૦૦ ડિબેન્ચર
 બહાર પાડવાના છે. જે માટે કંપની રૂ. ૧ બાયંધરી કમિશનના, દલાલીના
 ૧% લેખે તથા અન્ય ખર્ચ માટે રૂ. ૧.૫ પ્રતિ ડિબેન્ચર ચૂકવવાના થાયે
 છે. જો કરવેરાનો દર ૫૦% હોય તો નીચેના સંજોગોમાં ડિબેન્ચરની પડતર
 કર બાદ શોધો :

- (૧) જો મૂળકિમતથી બહાર પાડે તો
- (૨) જો ૮% વટાવથી બહાર પાડવામાં આવે તો
- (૩) જો ૫% પ્રીમિયમથી બહાર પાડવામાં આવે તો.

- ૩ (અ) અનુ લિમિટેડ અને બિનુ લિમિટેડ બંને કંપની તમામ પ્રકારે એક સરખી ૧૦ સાથ્યતા ધરાવે છે. પરંતુ અનુ લિમિટેડ એ લિવરેજવાળી કંપની છે, જ્યારે બિનુ લિમિટેડ એ લિવરેજ વગરની કંપની છે. અનુ લિમિટેડના મૂડી માળખામાં રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ના ૭%ના ડિબેન્ચર છે. બંને કંપનીનું કુલ મૂડી રોકાણ રૂ. ૨૪,૦૦,૦૦૦ છે. વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાંની કમાણી બંને કંપનીની રૂ. ૨,૮૮,૦૦૦ છે. જો કરવેરાનો દર ૫૦% હોય અને ઈક્વિટી મૂડીકરણનો દર ૧૫% હોય તો બંને કંપનીનું સમગ્રે બજાર મૂલ્ય તેમજ સમગ્રે મૂડી પડતર ચોખ્ખી આવક (NI) તથા ચોખ્ખી કામગીરી આવક (NOI) અભિગમ અનુસાર ગણતરી કરો. ૧૦
- (બ) આનિદ્રિજ પ્રક્રિયા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૦

અથવા

- ૩ (અ) ડિવિડન નીતિ માટે ધ્યાનમાં રાખવાના પરિબળો સમજાવો. ૧૦
- (બ) ડિવિડન ચુકવણી માટેના કાયદાકીય અંકુશોની સમજૂતી આપો. ૧૦
- ૪ (અ) કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત નક્કી કરતાં વિવિધ પરિબળો સમજાવો. ૧૦
- (બ) વિવિધ પ્રકારની કાર્યશીલ મૂડીની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : ૨૦
- (૧) કાર્યશીલ મૂડીની લાક્ષણિકતાઓ
 - (૨) કાર્યશીલ મૂડીનું સંચાલન.
- ૫ (અ) ઇન્વેન્ટરી અંકુશની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૦
- (બ) રોકડની જરૂરિયાત નક્કી કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

- ૫ (અ) રોકડ બજેટ એટલે શું ? રોકડ બજેટના ફાયદા - મર્યાદા સમજાવો. ૧૦
- (બ) ટ્રૂનોંધ લખો :
- (૧) ઇન્વેન્ટરી અંકુશ માટેની વિવિધ સપાઈઓ
 - (૨) કષ્ક તથા ઉદાર ઉધારનીતિ.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain meaning and definitions of financial management and discuss scope of financial management in detail. 10
- (b) Explain importance of financial management. 10

OR

- 1 P Company Ltd. is considering to purchase a machine. 20
 2 machines viz M, N are available. Each costing Rs. 4,00,000. And estimated life of each machine is 5 years. There is no scrap value. Company's required rate of return is 12%. The tax rate applicable is 50%. The expected earnings before depreciation and taxes for 2 machines are as follows :

Year	'M' Machine Rs.	'N' Machine Rs.
1	2,60,000	1,40,000
2	2,00,000	1,60,000
3	1,60,000	2,60,000
4	1,40,000	2,00,000
5	1,00,000	1,20,000

Select the most profitable machine using the following methods :

- (1) Pay back period

- (2) Average rate of return
- (3) Net present value
- (4) Profitability index
- (5) Internal rate of return.

The present value of Re. 1 and the discount rate of 12% for first 5 years is Rs. 0.893, 0.797, 0.712, 0.636, 0.567.

- 2 (a) Discuss effect of operating and financial leverage on profit. 10
- (b) Explain measurement of leverages. 10

OR

- 2 (a) A company has following specific cost of capital along with book value and market value base : 10

<i>Types of capital</i>	<i>Cost</i>	<i>Book value</i>	<i>Market value</i>
(1) Long term debt	5%	30%	25%
(2) P/s capital	10%	20%	17%
(3) E/s capital	12%	40%	46%
(4) Retain earning	8%	10%	12%

- (1) Find weighted average cost of capital on based of book value and market value.
- (2) Find marginal weighted average cost of capital based on, if company needs to raise additional fund by 50% long term debt, 35% by P/s, and 15% by retain earnings.
- (b) Abhi Ltd. Company issued 30,000, 12% irredeemable debenture of Rs. 100 each. Company paid underwriting commission Re. 1, brokerage at 1%. While other charges at 1.5 Rs. per debenture. If tax rate is 50%. Find out cost of debenture after tax : 10

If,

- (1) Issued at par.
- (2) Issued at 8% discount
- (3) Issued at 5% premium.

- 3 (a) Anu Ltd. and Binu Ltd. both are same company but Anu Ltd. is levered company while Binu Ltd. is unlevered company. Anu Ltd. has 7% debenture of Rs. 9,00,000. Both are the company's capital employed Rs. 24,00,000. Earning before interest and tax Rs. 2,88,000. If tax rate is 50%. Find out value of firm and overall cost of capital of both the company as per NI and NOI approach. If equity capitalisation rate is 15%. 10
- (b) Explain Arbitrage process with example. 10

OR

- 3 (a) Explain factors to be consider in dividend policy. 10
- (b) Explain legal restriction on payment of dividend. 10
- 4 (a) Explain various factors determining needs of working capital requirements. 10
- (b) Discuss various types of working capital. 10

OR

- 4 Write short notes : 20

(1) Characteristics of working capital

- 5 (a) Explain various techniques of inventory control. 10
(b) Discuss factors determining cash need. 10

OR

- 5 (a) What is cash budget ? Explain in detail the advantage and disadvantage of cash budget. 10
(b) Write short notes :
(1) Various level for inventory control
(2) Strict and liberal credit policy.
-